

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

3.Bhar.150/2025/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2025. október 22. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése büntette és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indult büntetőügyben az ügyészség másodfellebbezését elbírálv a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2024. november 26. napján kelt 1.Bf.52/2024/25. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételének a számát 500 (ötszáz) napra súlyosítja, a kiszabott pénzbüntetés összegét így 1.000.000 (egymillió) forintban határozza meg.

Kötelezi a vádlottat, hogy 15.000 (tizenötezer) forint eljárási illetéket fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára, az illeték megfizetése az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélettel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Szigetszentmiklósi Járásbíróság a 2021. május 17. napján kelt büntetővégzésével vádlott vádlottal szemben hulladékgazdálkodás rendjének megsértése büntette [Btk. 248. § (1) bekezdés a) pont], társtettesként elkövetett magánlaksértés vétsége [Btk. 221. § (1), (3) bekezdés a) pont], rongálás vétsége [Btk. 371. § (1), (2) bekezdés a) pont], valamint önbíráskodás büntettének kísérlete [Btk. 368. § (1) bekezdés] miatt – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap, három évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabott ki. A büntetővégzéssel szemben vádlott 2021. május 28. napján, törvényes határidőben, érkezett beadványában tárgyalás tartását kérte.

[2] A Szigetszentmiklósi Járásbíróság a tárgyalás tartására irányuló kérelem folytán a büntetővégzést hatályon kívül helyezte és a 2023. november 21. napján meghozott 1.B.110/2021/64. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki hulladékgyűjtéskor rendjének megsértése büntetése [Btk. 248. § (1) bekezdés a) pont], tártettesként elkövetett magánlaksértés vétségében [Btk. 221. § (1), (3) bekezdés a) pont] és rongálás vétségében [Btk. 371. § (1), (2) bekezdés a) pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 300 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 600.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Ugyanakkor a vádlottat az ellene önbíráskodás büntetése [Btk. 368. § (1) bekezdés] kísérlete miatt emelt vád alól felmentette. sértett magánfél polgári jogi igényének helyt adott, és kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 30 napon belül fizessen meg kártérítés jogcímén sértett magánfél részére 51.180 forintot. sértettl és tanú magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Az elsőfokú bíróság rendelkezett továbbá a bűnfelekről és a bűnyogi költség viseléséről is.

[3] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, részfelmentése miatt, az önbíráskodás büntetése bűnösségének megállapítása, és pénzbüntetés helyett végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása végett, míg a vádlott és védője az 1. és 2. vádpont tárgyát képező cselekmények vonatkozásában elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

[4] A Pest Vármegyei Főügyészség az ügyészi fellebbezést módosításokkal tartotta fenn. Indítványozta, hogy a Budapest Környéki Törvényszék az elsőfokú ítéletet – a tényállás részbeni megalapozatlanságának és az indokolás hiányosságainak kiküszöbölését követően – a Be. 606. § (1) bekezdése alapján akként változtassa meg, hogy az önbíráskodás büntetése kísérlete vonatkozásában hozott felmentő rendelkezést mellőzze, egyúttal a vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 222. § (2) bekezdés a) pontja szerinti, személy elleni erőszakos cselekménnyel fenyegetve elkövetett zaklatás vétségében is.

[5] A kétirányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 2024. november 26. napján kihirdetett 1.Bf.52/2024/25. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatta meg, hogy a vádlottat bűnösnek mondta ki önbíráskodás büntetése [Btk. 368. § (1) bekezdés] is, a rongálás vétségét [Btk. 371. § (1) és (2) bekezdés a) pont] pedig tártettesként elkövetettnek minősítette. A halmazati büntetést önbíráskodás büntetése miatt is kiszabottnak tekintette. Az elsőfokú ítéletet egyebekben helybenhagyta.

[6] A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére, a vele szemben kiszabott büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

[7] Az ítélet kihirdetésekor jelen nem lévő vádlottal és védőjével a bíróság kézbesítés útján közölte a másodfokú ítéletet, amely tartalmazta a jogorvoslati kioktatást is. A kézbesítéstől számított nyolc napon belül a vádlott és védője nem terjesztett elő fellebbezést.

[8] A Pest Vármegyei Főügyészség a Bf. 2244/2023/10-I. számú fellebbezés indokolásában kifejtette, hogy a vádlott terhén összesen 4 bűncselekmény került megállapításra, amelynek a halmazati büntetés szabályaira figyelemmel a büntetési tételkerete 1 évtől 7 év 6 hónapig terjed, melynek középértéke 4 év 3 hónapi szabadságvesztés büntetés.

[9] Az elsőfokú- és másodfokú bíróság a bűnösségi körülményeket túlnyomórészt helyesen vette számba. Megítélése szerint további súlyosító körülményként kell megállapítani, hogy a vádlott az önbíráskodás büntetést kitartó módon követte el, amelynek eredményeként az befejezetté is vált. A vádlottat a terhére rótt valamennyi bűncselekmény elkövetésére az általa vállalkozóként kivitelezett házakkal kapcsolatos, a megbízói részéről ki

nem fizetett munkák ellenértékének a kikényszerítése motiválta. Az egész büntetőeljárás során hangoztatta, hogy semmilyen törvénybe ütköző dolgot nem követett el, a nyomozás és a bírósági eljárás során elé tárt bizonyítékok ellenére is minden tekintetben jogosnak érezte a bűncselekményeket megvalósító cselekedeteit, ezek a körülmények szintén nagyobb társadalomra veszélyességére utalnak.

[10] Ezért a főügyészség álláspontja szerint a speciális és generális prevenció megvalósulása érdekében a vádlottal szemben mindenképpen szabadságvesztés büntetés kiszabása szükséges.

Azonban az elévülési időt is meghaladó időmúlásra és arra figyelemmel, hogy azóta sem indult vele szemben újabb büntetőeljárás, a büntetési tétel alsó határát meghaladó, de ahhoz közeli szabadságvesztés büntetés kiszabását is elegendőnek tartotta.

[11] Ugyanezen körülményekre figyelemmel hivatkozott arra is, hogy megalapozottan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának a Btk. 85.§-a szerinti felfüggesztését indítványozta.

[12] Álláspontja szerint az eljárás adatai, a bűncselekmény jellege mellett a vádlott javára nem állapítható meg olyan kivételes méltánylásra alapot adó körülmény, amely érdemessé tenné őt az előzetes mentesítésre.

[13] Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét – a bűnösségi körülmények pontosítását követően - a Be. 624. § (1) bekezdése alapján akként változtassa meg, hogy a vádlottat szabadságvesztés büntetésre ítélje, amelynek végrehajtási fokozatát börtönben állapítsa meg, a végrehajtását próbaidőre függessze fel, és állapítsa meg, hogy elrendelése esetén a vádlott a kétharmad rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Egyebekben pedig az ítéletet hagyja helyben.

[14] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.234/2025/4. számú átiratában az ügyészi másodfellebbezést változatlanul fenntartotta.

[15] Kifejtette, hogy a Be. 615. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés a) pontja alapján megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége.

[16] A másodfellebbezés az ellentétes döntéssel összefüggő felbírálataból eredő, a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja szerinti, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést sérelmezi, ekként érdemi harmadfokú felülbírálatra ad alapot.

[17] A másodfellebbezés elbírálására a Be. 620. § (1) bekezdés II. fordulata alapján nyilvános ülés kitűzését indítványozta, melyen az ügyész és a védő jelenléte a Be. 621. § (4) bekezdése alapján kötelező.

[18] Az ügyben nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, ami akár az elsőfokú, akár a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

[19] Megjegyezte, hogy a fellebbezés okára és céljára figyelemmel, a Be. 619. § (4) bekezdés I. fordulata alapján a harmadfokú bíróság az ítélet megalapozottságát nem vizsgálja, és határozatát a másodfokú bíróság által megállapított tényállásra alapozza.

[20] A másodfokú ítélet ellentétes döntését – melyet a harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján hivatalból bírálhat felül – törvényesnek, a másodfokú bíróság jogi érvelését e körben mindenben helytállónak tartotta, az a vonatkozó joggyakorlatnak is megfelel.

[21] A törvényszék a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésnek megfelelően az elsőfokú ítéletet teljeskörűen felülbírálta, annak a Be. 592. § (2) bekezdése a), valamint a III. tényállási pont esetében a c) és d) pontjai szerinti részbeni megalapozatlanságát a II. tényállási pontot

érintően Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontja, míg a III. tényállási pontot érintően a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján kiküszöbölte. Utóbbi esetben figyelemmel a Be. 593. § (2) bekezdésében és az (5) bekezdésében írtakra is, a bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, és ténybeli következtetés alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő, megalapozott ítéleti tényállást állapított meg, amely kismértékben eltér a vádirati tényállástól, ez azonban nem jelenti a vádelv sérelmét.

[22] Megjegyezte, hogy a másodfokú bíróság által elvégzett korrekció nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, mert a megalapozatlanság kiküszöbölését célozta, amit a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja kifejezetten arra az esetre rendel alkalmazni, ha az így módosuló tényállás a felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vezethet (EBH2019.B.9.), ahogy az jelen ügyben is történt.

[23] A III. tényállási pont vonatkozásában a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság törvénysértően rekesztette ki tanú tanú nyomozás során tett vallomását a bizonyítékok köréből, amely döntésének helytálló, igen részletes és meggyőző indokát is adta. Nevezett tanú nyomozás során tett vallomásának felhasználása, annak a többi bizonyítékkal együtt történő értékelése a tényállás módosítását, eltérő tényállás megállapítását eredményezte.

[24] A cselekmények jogi minősítésével ugyancsak egyetértett.

[25] Az önbíráskodás befejezettségével kapcsolatban kifejtette, hogy a vádlott a tanúsértettl házaspárral szembeni anyagi követelésének oly módon kívánt érvényt szerezni, hogy többször fenyegetően lépett fel velük szemben, a házuk lebontását és bántalmazást is kilátásba helyezve. Ennek elkerülése érdekében került sor az egyezség megkötésére, majd a követelés teljesítésére, annak ellenére, hogy a sértettek valójában alaptalannak tartották a követelést. A sértettek tehát a vádlott akarátának megfelelő, ugyanakkor a saját akarattuktól eltérő magatartást tanúsítottak, mellyel a bűncselekmény befejezetté vált.

[26] A közművek bekötésére kért 2.000.000 forintot a vádlott jogszerű követelésnek vélhette, de azt is tudnia kellett, hogy erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával az nem érvényesíthető. Azt nem lehetett megállapítani, hogy minden ténybeli alapot nélkülöző módon, jogtalan haszonszerzés érdekében fejtette volna ki a fenyegető magatartást a sértettel szemben, ebben a kérdésben is helyesen foglalt állást a törvényszék.

[27] Utalt rá, hogy a másodfellebbezés kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, a Be. 583. § (3) bekezdésben meghatározott rendelkezést, az önbíráskodás büntette miatt is kiszabott halmazati büntetést sérelmezi, ezért a Be. 618. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján a harmadfokú felülbírálat erre terjed ki.

[28] További súlyosító körülményként kérte értékelni az önbíráskodás kitartó elkövetési módját, a vádlott kitartó szándékát. Az irányadó tényállás szerint nem elégedett meg az ügyvéd előtt aláírt egyezségi megállapodás megkötésével, amiben a sértett kötelezettséget vállalt az érvényesíteni kívánt összeg megfizetésére, hanem ezt követően még több alkalommal megfenyegette őt a kifizetés érdekében, amire végül sor is került.

[29] Álláspontja szerint a törvényszék nem volt figyelemmel arra, hogy a bűnösségi kör bővülésével az irányadó középérték 4 év 3 hónapra emelkedett. A kiszabott büntetés nem igazodik a bűncselekmények konkrét tárgyi súlyához és a vádlott fokozott társadalomra veszélyességéhez sem, annak neme és mértéke a speciális és generális prevenciók célok eléréséhez elégtelen. A középértéktől lefelé történő eltérést az időmúlás indokoltta tette, ugyanakkor a pénzbüntetés eltúlzottan enyhe szankció, ehelyett felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabását tartotta szükségesnek.

[30] A bűnösség fokára, valamint a vádlott személyiségére és a cselekmények jellegére, elkövetési módjára figyelemmel nem tartotta érdemesnek a vádlottat az előzetes mentesítésre.

[31] A bűnjelekre, a bűnügyi költségre és a polgári jogi igényekre vonatkozó ítéleti rendelkezésekkel egyetértett azzal, hogy a tanú-sértettl házaspár polgári jogi igényeinek érvényesítését egyéb törvényes útra utasító rendelkezés jogszabályi alapja helyesen a Be. 560. § (1) bekezdés l) pontja, figyelemmel a vádlott bűnösségének az önbíráskodás büntetében való megállapítására.

[32] Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét változtassa meg akként, hogy a vádlottat pénzbüntetés helyett szabadságvesztés büntetésre ítélje, amelynek végrehajtási fokozatát börtönben állapítsa meg, és a végrehajtását próbaidőre függessze fel. Emellett állapítsa meg, hogy a végrehajtás elrendelése esetén a vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Egyebekben a másodfokú ítéletet a jogi indokolást érintő kisebb pontosítással hagyja helyben.

[33] A fellebbviteli főügyészség átiratára tett észrevételében a vádlott védője a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására irányuló ügyészi indítványt eltúlzottnak tartotta. Előadta, hogy védence rokkantnyugdíjas, vagyontalan, tartozások terhelik üzletfelei felé, gerincsérvvel műtötték, depressziós, pánikbeteg és folyamatos pszichiátriai kezelésben részesül. Betegségei mellett további enyhítő körülményként hivatkozott büntetlen előéletére és a cselekmények 2019-es elkövetési idejére, valamint arra, hogy immár hat éve áll büntetőeljárás hatálya alatt, az eljárás elhúzódása pedig nem róható a terhére. Mindezekre figyelemmel a másodfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[34] A másodfokú bíróság az általa pontosított tényállás alapján a Be. 615. § (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntést hozott, amikor – a váddal egyezően – önbíráskodás büntetében is megállapította a vádlott bűnösségét, amely tekintetében az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezést hozott. A bejelentett másodfellebbezés a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontján alapul, az jogosulttól származik és határidőben került előterjesztésre, így joghatályosnak tekinthető.

[35] Az ítéltábla a másodfellebbezést a Be. 620. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[36] A harmadfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője a fellebbezést és az írásban előadott érveket fenntartotta azzal a kiegészítéssel, hogy a vádlott a tanú-sértettl házaspár mindkét tagját megfenyegette, mindkettőjüket a közös tartozás megfizetésére akarta szorítani, az egyezséget is mindketten aláírták, és a követelt összeg a házastársi közös vagyonból került kifizetésre. Ezért álláspontja szerint az önbíráskodás büntette helyesen két rendbelinek minősül. Felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy jelen ügyben büntetővégzés meghozatalára is sor került, amely vonatkozásában az ügyészség tárgyalás tartását nem kérte, így amennyiben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására kerülne sor, tekintettel kell lenni a súlyosítási tilalomra.

[37] A vádlott szabályszerű értesítés ellenére a harmadfokú nyilvános ülésen nem jelent meg.

[38] A védő perbeszédében az ügyészi átiratra tett észrevételeit változatlanul fenntartotta. Védence személyi körülményeire és a 6 éves időmúlásra figyelemmel a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabását eltúlzottnak tartotta, álláspontja szerint az a büntetékiszabási célokkal sem állna arányban. Ezért a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[39] A súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés alapos, az önbíráskodás büntette rendbelisége vonatkozásában a harmadfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség álláspontját nem osztotta.

[40] A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, valamint az első és másodfokú bírósági eljárást – arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki milyen okból fellebbezett, valamint a Be. 618. § (2) bekezdés alapján hivatalból vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is, illetve vizsgálta a Be. 618. § (3) bekezdés a) pontja alapján az ítélet fellebbezéssel nem érintett része vonatkozásában is a Be. 590. § (5) bekezdés a-c) pontjában meghatározottakat.

[41] Az eljárási szabálysértések vizsgálatakor az ítéltábla a felülbírálat során sem a járásbíróság, sem a törvényszék eljárásban nem észlelt olyan - a Be. 607. (1) bekezdése és 608. § (1) bekezdése szerinti - eljárási szabálysértést, amely feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, az ügy érdemi elbírálását kizárja és nem tapasztalt a Be. 609. §-a szerint hatályon kívül helyezéshez vezető az ügy érdemére kiható és nem orvosolható eljárási szabálysértést sem.

[42] A III. tényállási pontot illetően a törvényszék helytállóan állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság törvénysértően rekesztette ki tanú tanú nyomozás során tett vallomását a bizonyítékok köréből. Az iratok tartalmával összhangban rögzítette, hogy tanú tanúkénti kihallgatását kizáró, a Be. 170. § (1) bekezdésében felsorolt tanúzási akadály nem merült fel, a vallomása nem tekinthető a Be. 167. § (5) bekezdés szerint törvénysértő, tiltott módon beszerzett bizonyítéknak sem, miként azt is helyesen rögzítette, hogy a tanú a rá vonatkozó, Be. 176. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi figyelmeztetések teljeskörű elhangzását követően, azok ismeretében tette meg vallomását a nyomozóhatóság előtt, mely így törvényes bizonyítékként értékelhető.

[43] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. A Be. 619. § (4) bekezdése pedig kimondja, hogyha a fellebbezést – mint a jelen ügyben is – kizárólag a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontja vagy a 615. § (4) bekezdése alapján jelentették be, a harmadfokú bíróság nem vizsgálja a másodfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát a másodfokú bíróság által alapul vett tényállásra alapítja.

[44] Amennyiben az elsőfokú ítélet részleges megalapozatlanságban szenved, ennek kiküszöbölése a másodfokú bíróság mérlegelést nem tűrő, kategorikus törvényi kötelezettsége a tényállás hiányosságának pótlásával, felderítetlenségének megszüntetésével, az iratellenesség kiküszöbölésével avagy helyes ténybeli következtetés levonásával.

[45] A törvényszék a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján az elsőfokú ítéletet teljeskörűen felülbírálta, annak a Be. 592. § (2) bekezdés a), valamint a III. tényállási pont esetében a c) és d) pontjai szerinti részbeni megalapozatlanságát a II. tényállási pontot érintően Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontja, míg a III. tényállási pontot érintően a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján – a fenti kötelezettségének eleget téve – teljeskörűen kiküszöbölte.

[46] A törvényszék által megállapított tényállás változatlanul irányadó volt a harmadfokú eljárásban is, annak megalapozottságát az ítéltábla a korábban kifejtettek szerint nem vizsgálhatta.

[47] Ennek figyelembevételével a tényállás III. pontja alapján a másodfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott további bűnösségére és törvényesen minősítette cselekményét a Btk. 368. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő önbíráskodás büntettének.

[48] A másodfokú bíróság az ítéletének [114]-[131] bekezdéseiben részletes indokolást adott arra vonatkozóan, hogy a vádlott III. tényállási pontban részletezett cselekménye miért minősül önbíráskodás büntettének, nem tévedett a cselekmény befejezettségével kapcsolatban sem, mint ahogyan helytállóan végezte el a zaklatás vétségétől való elhatárolást is, az e körben kifejtett érvelésével az ítéltábla is mindenben egyetértett.

[49] Az ítéltábla nem osztotta a nyilvános ülésen módosított ügyészi másodfellebbezést a tekintetben, hogy az önbíráskodás büntette két rendbelinek minősülne. A harmadfokú eljárásban is irányadó tényállás szerint ugyanis a fenyegetés elszenvedője minden esetben sértettl volt, a vádlott a vagyoni igényének érvényesítése érdekében neki címezte a fenyegető kijelentéseket, melynek következtében a kikényszerített egyezséget ugyan mindketten, ő és felesége is aláírta, az abban megjelölt 2 millió forintot azonban a házastársi közös vagyonból, a közös tulajdonukból teljesítették. Amint pedig arra a Kúria a BH2024. 101. számon közzétett Bfv.650/2023/6. számú döntésének [44] bekezdésében is rámutatott, a(z) – anyagi jogi értelemben vett – sértettek számát, a terhelt tudattartalmától függetlenül, az elvitt dolgok tényleges tulajdonosainak száma határozza meg azzal, hogy az elkövetőn kívüli több személy közös tulajdonában lévő dolog esetén csupán egyrendbeli bűncselekmény valósul meg (BH1994. 473. I.). Mindezek alapján az ítéltábla – miután a kényszerítéssel érintett passzív alanyok és a tulajdonviszonyok száma egyaránt egy – a cselekmény egyrendbeliként történő minősítésével értett egyet.

[50] A vádlott terhén megállapított további bűncselekmények minősítése is törvényes volt.

[51] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[52] Ahogy a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[53] Mindezek figyelembevételével az állapítható meg, hogy a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú és a másodfokú bíróság csak részben tárta fel helyesen, azok pontosításra szorultak.

[54] Helyesen vették figyelembe súlyosító körülményként a többszörös halmazatot és a részben társtettesi elkövetést, amelynek nyomatakát némileg növeli, hogy a vádlott nem csak a magánlaksértés, hanem az elsőfokú ítélet megváltoztatása folytán a rongálás vétségét is e minőségben követte el. A törvényszék helyesen róttá még a vádlott terhére, hogy minden

esetben vállalkozóként, a megbízói sérelmére követte el a bűncselekményeket, mivel ebből a társadalomra veszélyességének magasabb fokára lehet következtetni. Helytállóan mutatott rá a fellebbviteli főügyészség, hogy további súlyosító körülményként kell értékelni az önbíráskodás büntetének kitartó elkövetését [56. BK vélemény II/10. pont], hiszen az irányadó tényállás szerint a vádlott nem elégedett meg az egyezségi megállapodás megkötésével, amiben a sértett kötelezettséget vállalt az érvényesíteni kívánt összeg megfizetésére, hanem ezt követően még több alkalommal a házuk lerombolásával és fizikai bántalmazással megfenyegette őt a kifizetés érdekében, amire végül sor is került.

[55] Ezzel szemben az enyhítő körülmények körében helyesen tulajdonítottak nagy nyomatókat a 67 éves vádlott büntetlen előéletének és az ügyben bekövetkezett tetemes időmúlásnak. Az időmúlás jelentősnek tekinthető, mivel a vádlott az utolsó részselekményét 2019 áprilisában valósította meg, azóta több, mint 6 év eltelt, az időmúlás mindegyik cselekmény esetében az 5 éves elévülési időt meghaladta, ami nem feltétlenül a vádlottnak róható fel. Ebből következően az eljárás elhúzódását is nagy nyomatókkal a vádlott javára kellett értékelni a büntetés kiszabása során, és a törvényszék a 2/2017. (II. 10.) AB határozatban foglaltak szem előtt tartva nem mulasztott el kifejezetten kitérni erre az értékelési szempontra sem. További enyhítő körülmény, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint az idős vádlott egészségi állapota megromlott, rokkantnyugdíjas, gerincsérvvel műtötték, depresszióban szenved és pszichiátriai kezelésre szorul.

[56] Az ekként módosuló bűnösségi körülményeket együttesen értékelve a harmadfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a büntetlen előéletű, idős, megromlott egészségi állapotú vádlottal szemben az ügyészség által indítványozott szabadságvesztés kiszabása még a végrehajtás felfüggesztése esetén is aránytalan szankció lenne, különös tekintettel a jelentős időmúlásra és az eljárás elhúzódására. Az ítéltábla megjegyzi, hogy a 2021-ben meghozott – és az időszerű elbírálást tükröző – büntetővégzésében a járásbíróság 1 év 6 hónap – végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztést szabott ki a vádlottal szemben, amelyet az ügyészség akkor nem sérelmezett. Azóta további 4 éves időmúlás következett be, ekként a szabadságvesztés most már a büntetési célokon túlmutató, megtorló jelleget öltene. A vádlott idősebb kora és a megromlott egészségi állapota alapot ad a Btk. 82.§ (1) bekezdésében, a (2) bekezdés d) pontjában írtakra figyelemmel a Btk. 82.§ (3) bekezdése alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására, arra is figyelemmel, hogy a bűnügyi nyilvántartási adatok szerint a terhelttel szemben azóta nem indult újabb büntetőeljárás.

[57] Nem lehetett ugyanakkor értékelés nélkül hagyni, hogy a bűnösség kör a halmazati büntetés szempontjából is meghatározó, 1 évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett önbíráskodás büntetével bővült. Az elsőfokú bíróság által e bűncselekmény figyelmen kívül hagyásával meghatározott és a másodfokú bíróság által ennek ellenére érintetlenül hagyott pénzbüntetés napi tételének száma ekként a cselekmények konkrét tárgyi súlyának nem felel meg, ezért azt az ítéltábla a felső határhoz közeli 500 napra súlyosította. Az egy napi tétel összege azonban így is helytálló, mivel a cégnyilvántartás adatai szerint a vádlott cégei felszámolása alatt állnak, a megromlott egészségi állapota és a kora miatt is rendszeres munkavégzésre korlátozottan képes. Mindezeket figyelembe véve a törvényi minimum alsó határához közel megállapított 2.000 forint összeg törvényes.

[58] Az így kiszabott pénzbüntetés összege 1.000.000 forint, melyet meg nem fizetése esetén a Btk. 51. § (1) bekezdése alapján szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[59] Ahogy a fellebbviteli főügyészség helytállóan jelezte, a sértett1 és tanú magánfelek polgári jogi igényével összefüggő rendelkezések jogszabályi alapja helyesen a Be. 560. § (1) bekezdés l) pontja, mert bár a másodfokú bíróság az igény alapját képező önbíráskodás büntetében is megállapította a vádlott büntetőjogi felelősségét, a polgári jogi

igény érdemi elbírálása további bizonyítás felvételét igényelte volna, ami jelentősen késleltette volna az egyébként is elhúzódott eljárás befejezését.

[60] A sértett magánfél polgári jogi igényének elbírálására, a lefoglalt bűnjelekre, és a bűnügyi költségre vonatkozó ítéleti rendelkezések minden tekintetben törvényesek, azok pontosításra nem szorultak.

[61] Észlelte az ítéltábla, hogy bár az elsőfokú bíróság sértett magánfél polgári jogi igényének helyt adott, a másodfokú bíróság is elmulasztotta az ennek érvényesítésével felmerülő eljárási illeték megfizetésére kötelezni a vádlottat az Itv. 42.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, ezért ezt az ítéltábla pótolta, és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendeletnek az igény előterjesztésének időpontjában hatályos rendelkezései szerint rendelkezett arról is, hogy a terhelttel szemben megállapított 15.000 forint eljárási illeték megfizetése a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára, az illeték az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé.

[62] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben írtak szerint a Be. 624. §-a alapján megváltoztatta, míg az egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

[63] A harmadfokú ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 458. § (3) bekezdésén és a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2025. október 22.

dr. Szalai Géza
a tanács elnöke

dr. Bíró Emese
előadó bíró

dr. Szabó Ágnes Petra
bíró

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 3.Bhar.150/2025/8. számú ítélete, ennek folytán a Szigetszentmiklósi Járásbíróság 2023. november 21. napján kelt 1.B.110/2021/64. számú ítélete és a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2024. november 26. napján kelt 1.Bf.52/2024/25. számú ítélete 2025. október 22. napján jogerőre emelkedett.

dr. Szalai Géza
a tanács elnöke